

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 431. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356929392/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

ved Digtets Slutning: Amazonerne er blevne slagne, og den afmægtige og saarede Dronning er falden i Achilles' Hænder. Han elsker hende, og for ikke at volde hende Sorg og Fortvivlelse, gør han et Forsøg paa at indbilde hende, at hun har sejret og at han er hendes Fange. Men Sandheden opdages snart, og nu udæsker Achilles hende til Enekamp i den Hensigt, at lade sig overvinde af hende og saaledes blive hendes Brudgom. Dog da Penthesilea modtager Udfordringen, forstaar hun ikke dens Mening, men faar en Art Bersærkergang, under hvilken hun kaster sig paa sin Hest og i Spidsen for hele sit Hundekobbel farer imod ham. Langt borte fra ser han hende og ræddes; da bøjer hun sin Bue sammen, «saa at begge dens Ender kysser hinanden», sigter og jager ham en Pil igennem Halsen. Han styrter, men forsøger rallende at rejse sig, saa pudser hun hele sit Kobbel paa ham; alle Hundene slaar deres Tænder i hans Legeme og hun som de, til Blodet drypper af hendes Mund og Hænder:

Dog puds! hun raaber, Tigris! puds, Leina!
 Puds, Sinks! Melampus! Dirke! puds, Hyrkaion!
 og styrter, styrter med det hele Kobbel
 sig over ham, og trækker ved hans Hjelmusk
 ham ned — som Tævehund blandt Hundekoblet.
 En griber ham i Brystet, en i Nakken,
 saa Jorden drøner ved hans Fald og bæver.
 Han, som i Blodets Purpurstrøm sig vælter,
 rører ved hendes bløde Kind og raaber:
 Penthesilea! kære Brud! hvad gør du?
 Er det den Rosenfest, du loved mig?
 Dog hun — Løvinden vilde hørt paa ham,
 den sultne, hylende, der i sin Vildskab
 søger sit Rov paa øde, snedækt Slette —
 hun river Brynjen fra hans Krop og slaar
 sin Tand dybt i hans Bryst, og som han gør,
 saa gør omkap med hende hendes Hunde.
 Oxus og Sinks slaar Tanden i hans højre,
 hun i hans venstre Bryst. Da jeg kom til,
 drev Blodet ned fra hendes Mund og Hænder.

Først længe efter kommer hun til sig selv og erfarer, hvad hun har gjort. Hendes første Indtryk er Fortvivlelse, men saa siger hun:

Hvor mangen En, der hang om Vennens Hals,
 har sagt det Ord: hun elsked ham saa saare,
 at hun af Elskov kunde ham fortære;

og skulde saa bagefter Ordet prøves,
 saa var til Væmmelse hun mæt af ham.
 Saadan bar ikke jeg mig ad, du Elskte!
 Se her! Da jeg mig kasted om din Hals,
 har jeg for Alvor gjort det Ord for Ord,
 jeg var saa gal ej, som det kunde synes.

Altsaa hun var ikke saa forrykt, som det lod. Her som *Käthchen von Heilbronn*: Hvad der hos de Andre var Talemaade, skal én Gang blive til Virkelighed. Mangen En siger, at hun kunde spise den Elskede op af Kærlighed, men Penthesilea gør det. Kysset er beslægtet med Biddet. Hun forklarer:

Küsse, Bisse,
 das reimt sich, und wer recht von Herzen liebt,
 Kann schon das eine für das andere greiffen.

Og dog er dette endnu ikke den fulde Forklaring. Vi har her endnu kun de to Led: Vellyst og Grusomhed. Men det tredje, Religionen fattes ikke. Den indfinder sig som den fuldstændiggørende Farve naar man ret betragter de to første. Novalis har jo sagt de ovenfor anførte Ord: «Nadverens guddommelige Betydning er de jordiske Sanser en Gaade. Men den, der blot én Gang sugede Livets Aande af hede, elskede Læber, og hvis Hjerte smeltede ved en hellig Ilds skælvende Flamme . . . han vil æde af hans Legeme og drikke af hans Blod evindeligt.» Det kristelige Mystorium var paa den Tid en Genstand, der sysselsatte alle Hjerner, blandt mange andre Kleists, til hvis nærmeste Venner Tidens første Mystiker, den sindrige Sofist Adam Müller, hørte. Man kan undres eller stødes ved at se dogmatisk-mystiske Forestillinger klinge igennem i et hedensk Drama om en Amazonedronning; men for at forstaa dette som mange andre beslægtede Forekomster maa man betænke det relativt Sande og Berettigede i denne Mystik. Disse Mænd kunde ikke have de religiøse Begreber i en Skuffe for sig uden Sammenhæng med deres Liv og deres Gerning. De sysselsatte sig ikke med en Forestilling som Nadveren en Formiddagstime to eller tre Gange om Aaret; den gennemtrængte alle deres Tanker, og de forsøgte at se Virkeligheden i Mysteriets Lys. Man finder i Friedrich v. Baaders samlede Værker (fjerde Bind, Antropologi) mellem mange smaa Afhandlinger: *Om Ekstasen eller de i magnetisk Søn Talendes Henrykkelse*, *Om Seerinden fra Prevorst*, *Fyrretyve Sætninger af den*